

## باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۶/۴	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۶		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد.)	نمره
------	--------------------------	------

الف	<p><b>قافیه (۵/۰ نمره)</b></p> <p>۱- در بیت زیر:</p> <p>الف: حروف اصلی قافیه را بنویسید.</p> <p>ب: قافیه تابع کدام قاعده است؟</p> <p>« به جهان خرم از آنم که جهان خرم ازوست عاشقم بر همه عالم که همه عالم از اوست »</p>	۰/۵
ب	<p><b>عروض (۲ نمره)</b></p> <p>۲- بیت زیر را تقطیع هجایی و سپس تقطیع به ارکان کنید.</p> <p>« الهی سینه ای ده آتش افروز در آن سینه دلی وان دل همه سوز »</p> <p>۳- نام وزن حاصل از تکرار فعولن ..... است.</p> <p>۴- بلند بودن هجای پایانی مصراع، جزء اختیارات زبانی است یا وزنی؟</p> <p>۵- نام رکن ( - - u - ) را بنویسید.</p>	۱/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
پ	<p><b>معنی و مفهوم شعر و نثر (۵ نمره)</b></p> <p>معنی ابیات و عبارات زیر را بنویسید.</p> <p>۶- این ها همه از سرایر مملکت است.</p> <p>۷- این پیغامبر که در وجود آمده است به بلاغت رسد.</p> <p>۸- میر زی تو شادمان آید همی</p> <p>۹- بنام به بزم محبت که آن جا</p> <p>۱۰- فایده دیگر که هر خشتی کزین</p> <p>۱۱- با عشق کی توانم کوشید.</p> <p>۱۲- از دست ما بر ریگ صحرا نطع کردند.</p> <p>۱۳- سیم بخیل از خاک وقتی بر آید که وی در خاک رود.</p> <p>۱۴- سهل است اگر بال و پری نقصان این پروانه شد کان شمع سامان می دهد از شعله زرین بال ها</p>	۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۱
ت	<p><b>درک مطلب (۴ نمره)</b></p> <p>۱۵- با توجه به بیت « تو گفتی گرد زنگار است بر آینه چینی / تو گفتی موی سنجاب است بر پیروزه گون دیبا » منظور از « آینه چینی » و « موی سنجاب » چیست؟</p> <p>۱۶- در عبارت « اسباب تمنع و علل ترفع در غایت ساختگی بود » به کدام ویژگی عهد سامانی اشاره شده است؟</p> <p>۱۷- با توجه به عبارت زیر بزرگترین توانگران چه کسانی هستند؟</p> <p>« مهین توانگران آن است که غم درویش خورد و بهین درویشان آن است که کم توانگر گیرد ».</p> <p>۱۸- در مصراع « آن کس است اهل بشارت که اشارت داند » مقصود از ترکیب مشخص شده چیست؟</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	« ادامه سؤالات در صفحه دوم »	

## باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۶/۴	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۶			
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).	نمره
------	--------------------------	------

۱	<p>۱۹- با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید:</p> <p>الف: با عقل گشتم همسفر یک کوچه راه از بی کسی ب: هر شب کواکب کم کنند از روزی ما پاره ای ج: مستانه کاش در حرم و دیر بگذری د: طوبی و سدره گر به قیامت به من دهند</p> <p>۱۹-۱- تقابل عشق و عقل در کدام بیت آمده است؟ ۱۹-۲- منظور از «غربال» در بیت دوم چیست؟ ۱۹-۳- کدام بیت به دیدگاه عرفانی «وحدت وجود» اشاره دارد؟ ۱۹-۴- مقصود از «طوبی و سدره» در بیت آخر چیست؟ ۲۰- در بیت زیر مفهوم «انسان کامل» از کدام واژه دریافت می‌شود؟ «ترک این مرحله بی هم‌رهی خضر مکن ظلمات است بترس از خطر گمراهی»</p> <p>۲۱- بیت «روزی که در جام شفق مَل کرد خورشید / بر خشک چوب نیزه ها گل کرد خورشید» به کدام واقعه تاریخی اشاره دارد؟</p>	۰/۵ ۰/۵
ث	<p><b>خودآزمایی (۱/۵ نمره)</b></p> <p>۲۲- با توجه به بیت «خلد گر به پا خاری آسان بر آید / چه سازم به خاری که در دل نشیند» منظور از «خاری که در دل نشیند» چیست؟ ۲۳- بیت زیر به کدام باور عامیانه اشاره دارد؟ «من مگر طالع خود در تو توانم دیدن که توأم آینه بخت غبار آگینی»</p> <p>۲۴- در شعر «حماسه چهارده ساله من / به پای شوق خویش رفته بود و اینک / با شانه های شهر / برایم بازش آورده بودند» منظور شاعر از «شانه های شهر» چیست؟</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
ج	<p><b>معنی واژه (۰/۵ نمره)</b></p> <p>۲۵- معنی لغات مشخص شده را بنویسید. الف) پس روی <u>عتاب</u> از من به جانب درویش کرد ب) مست کرد آن بانگ آتش چون <u>نیید</u></p>	۰/۵
	<p><b>دانش های ادبی (۲/۵ نمره)</b></p> <p>۲۶- «کلیله و دمنه» از معتبرترین و مهم‌ترین کتاب‌های ..... و تمثیلی ادب فارسی محسوب می‌شود. ۲۷- واژه مناسب را انتخاب کنید: در قصیده خاقانی ویژگی‌های سبک (آذربایجانی - هندی) دیده می‌شود. ۲۸- نام صاحبان آثار زیر را بنویسید. الف: رجعت سرخ ستاره ب: چرند و پرند</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵
	«ادامه سؤالات در صفحه سوم»	

## باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۶/۴	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۶		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۰/۵	۲۹- ویژگی سبک عراقی را در ستون (الف) به ویژگی های مربوط به آن در ستون (ب) وصل کنید. (یک مورد درستون ب اضافی است).									
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ویژگی (ب)</th> <th>سبک عراقی (الف)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) زبانی</td> <td>۱- ورود لغات ترکی</td> </tr> <tr> <td>ب) فکری</td> <td>۲- رواج یافتن انواع شعر</td> </tr> <tr> <td>ج) ادبی</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	ویژگی (ب)	سبک عراقی (الف)	الف) زبانی	۱- ورود لغات ترکی	ب) فکری	۲- رواج یافتن انواع شعر	ج) ادبی		
ویژگی (ب)	سبک عراقی (الف)									
الف) زبانی	۱- ورود لغات ترکی									
ب) فکری	۲- رواج یافتن انواع شعر									
ج) ادبی										
۰/۵	۳۰- ایهام به کار رفته رادر واژه «خرابی» بنویسید.									
	«هرکه آمد به جهان نقش خرابی دارد در خرابات بگویند که هشیار کجاست»									
۰/۵	۳۱- پاسخ صحیح را انتخاب کنید.									
	«(شعر آزاد - شعر سپید) شعری است آهنگین اما فاقد وزن عروضی و جای مشخص برای قافیه».									
	<b>چ</b> شعر حفظی (۱ نمره)									
۰/۲۵	۳۲- مصراع دوم بیت «ساقی و مطرب و می جمله مهیاست ولی» در کدام گزینه آمده است؟									
	الف: فکر معقول بفرما گل بی خار کجاست ب: دل زما گوشه گرفت ابروی دلدار کجاست ج: عیش بی یار مهیا نشود یار کجاست د: کاین دل غم زده سرگشته گرفتار کجاست									
۰/۲۵	۳۳- جاهای خالی را کامل کنید.									
۰/۱۵	الف) آی آدم ها که بر ..... نشسته شاد و خندانید.									
۰/۱۵	ب) کی بر این کلبه طوفان زده سر خواهی زد .....									
	<b>نقد ادبی (۳ نمره)</b>									
۰/۱۵	۳۴- منظور از نقد لغوی چیست؟									
۰/۱۵	۳۵- چه عواملی موسیقی کلام را به وجود می آورد؟									
۰/۱۵	۳۶- هیپولیت تن ادبیات را محصول چه عواملی می داند؟ (ذکر دو مورد کافی است)									
۰/۱۵	۳۷- کدام نوع نقد از قدیم مورد توجه نقادان بوده است؟									
۰/۱۵	الف: اجتماعی ب: روان شناسی ج: اخلاقی د: تاریخی									
۰/۱۵	۳۸- مبنای کتاب مثنوی بر ..... و ..... است.									
۰/۱۵	۳۹- کتاب قابوس نامه در چند باب نوشته شده است و نثر آن چگونه است؟									
۲۰	«سرافراز و پایدار باشید»									

## باسمه تعالی

ساعت شروع : ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تاریخ امتحان : ۹۶/۶/۴		دوره پیش دانشگاهی
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت شهریورماه سال ۱۳۹۶

نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
------	---------------	------

با تشکر از مصححین گرامی، این راهنما جهت سهولت و هماهنگی در امر تصحیح خدمتتان ارائه می‌گردد. بدیهی است؛ به پاسخ‌های درست و مشابه دانش آموزان نمره تعلق می‌گیرد.

۰/۵	الف	قافیه (۰/۵ نمره) ۱- الف : « - م » ۰/۲۵ (ص ۵) ب: - قاعده « ۲ » ۰/۲۵ (ص ۵)																																												
۲	ب	عروض ( ۲ نمره) ۲- <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>ا</td><td>لا</td><td>هی</td><td>سی</td><td>ن</td><td>ای</td><td>ده</td><td>آ</td><td>ت</td><td>شَف</td><td>روز</td> </tr> <tr> <td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td> </tr> <tr> <td>د</td><td>را</td><td>سی</td><td>ن</td><td>د</td><td>لی</td><td>وا</td><td>دل</td><td>ة</td><td>م</td><td>سوز</td> </tr> <tr> <td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td> </tr> </table> <p>نام ارکان : مفاعیلن مفاعیلن فعولن (۰/۵) تقطیع هجایی (۰/۷۵) (ص ۲۵)  ۳- متقارب ۰/۲۵ (ص ۵۰)  ۴- وزنی ۰/۲۵ (ص ۴۰)  ۵- مستفعلن ۰/۲۵ (ص ۲۹)</p>	ا	لا	هی	سی	ن	ای	ده	آ	ت	شَف	روز	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	د	را	سی	ن	د	لی	وا	دل	ة	م	سوز	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-
ا	لا	هی	سی	ن	ای	ده	آ	ت	شَف	روز																																				
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-																																				
د	را	سی	ن	د	لی	وا	دل	ة	م	سوز																																				
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-																																				
۵	پ	معنی و مفهوم شعر و نثر ( ۵ نمره) ۶- این‌ها از اسرار کشور است. ۰/۲۵ (ص ۱۶۶) ۷- این پیامبر که به دنیا آمده است به پیامبری می‌رسد. ۰/۵ (ص ۷۵) ۸- امیر شادمانه سوی تو می‌آید ۰/۵ (ص ۸۴) ۹- من به مهمانی عاشقان افتخار می‌کنم چون شاه و گدا با هم برابر هستند. ۰/۵ (ص ۱۱۴) ۱۰- فایده دیگر آن است که هر خشتی را می‌کنم زودتر به آب گوارا دست پیدا می‌کنم ۰/۵ (ص ۱۵۶) ۱۱- با عشق چگونه می‌توانم در اتم ( بجنگم ). ۰/۵ (ص ۱۵۳) ۱۲- با دستان ما برگستره صحرا سفره ای گسترده اند. ۰/۵ (ص ۱۴۵) ۱۳- ثروت و اندوخته انسان خسیس وقتی از خاک بیرون می‌آید که خود در خاک فرو رفته باشد. ۰/۷۵ (ص ۹۸) ۱۴- اگر بال و پر پروانه سوخت مهم نیست شمع با شعله خود بال و پر به پروانه می‌دهد. ۱ (ص ۱۰۹)																																												
		ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم																																												

## باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی		رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع : ۸ صبح
دوره پیش دانشگاهی		تاریخ امتحان : ۹۶/۶/۴	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت شهریورماه سال ۱۳۹۶		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح		
نمره			
۴	<b>درک مطلب (۴)</b> ۱۵- آسمان ۰/۲۵ ابر ۰/۲۵ (۷۰) ۱۶- پیشرفت و آبادانی، استواری، مقاومت ( ذکر یک مورد کافی است ) ۰/۵ (ص ۸۳) ۱۷- آن کس که به فکر درویشان باشد ۰/۵ (ص ۹۷) ۱۸- آن کس که بشارت و گشایش روحی به او می رسد ۰/۵ (ص ۱۰۲) ۱۹- ۱- الف ۰/۲۵ . ۲- آسمان ۰/۲۵ . ۳- ج یا بیت سوم ۰/۲۵ . ۴- نعمت های بهشتی ۰/۲۵ (ص ۱۱۶ و ۱۰۸) ۲۰- خضر ۰/۵ (۱۰۸) ۲۱- به نیزه بر آمدن سر امام حسین ( ع ) واقعه عاشورا ۰/۵ (ص ۱۴۲)	<b>ت</b>	
۱/۵	<b>خودآزمایی (۱/۵)</b> ۲۲- غم عشق ۰/۵ (ص ۱۱۳) ۲۳- خرافات و طالع بینی ۰/۵ (۱۳۱) ۲۴- تابوت ۰/۵ (ص ۱۳۴)	<b>ث</b>	
۰/۵	<b>معنی واژه (۰/۵ نمره)</b> ۲۵- الف-خشم گرفتن ملامت کردن ۰/۲۵ (ص ۹۷)      ب-شراب ۰/۲۵ (ص ۱۵۵)	<b>ج</b>	
۲/۵	<b>دانش های ادبی (۲/۵ نمره)</b> ۲۶- داستانی ۰/۲۵ (ص ۸۶) ۲۷- آذربایجانی ۰/۲۵ (۹۰) ۲۸- الف : علی معلم ( ۱۴۲ )      ب : دهخدا ۰/۵ (ص ۱۶۴) ۲۹- ۱- الف ) یا زبانی ۰/۲۵      ۲- ج ) یا ادبی ۰/۲۵ (صص ۸۰-۸۱) ۳۰- سرمستی و بی خبری / ویرانی و نابودی ۰/۵ ( ص ۱۰۲ ) ۳۱- شعر سپید ۰/۵ (ص ۱۱۸)	<b>ج</b>	
۱	<b>حفظ شعر (۱ نمره)</b> ۳۲- ج : ۰/۲۵ (ص ۱۰۲)      ۳۳- الف : ساحل ۰/۲۵ (ص ۱۲۰)      ب : ای پرستو که پیام آور فروردینی ۰/۵ (ص ۱۳۱)	<b>ح</b>	
۳	<b>نقد ادبی (۳ نمره)</b> ۳۴- منظور بررسی و ارزیابی کاربرد زبان و اصول و قواعد آن در یک اثر ادبی است اعم از شعر یا نثر. ۰/۵ (۱۷۳) ۳۵- ریتم و ایقاع / هماهنگی حروف ۰/۵ (ص ۱۷۶) ۳۶- زمان / نژاد / محیط اجتماعی ۰/۵ (۱۸۱) ۳۷- ج ۰/۵ (۱۷۳) ۳۸- حکایت و تمثیل ۰/۵ (ص ۱۸۷)      ۳۹- چهل و چهار باب / مرسل یا ساده ۰/۵ (ص ۱۹۱)	<b>خ</b>	
۲۰	جمع نمره	پاینده باشید	